

LIBRIS

We know
books

Dorina Cheval Adina Șerban
Constantin Dincă Viorel Paraschiv Ionuț Enache

TESTE de
GEOGRAFIE
pentru GIMNAZIU

clasa
a V-a

DIDACTICA PUBLISHING HOUSE

TEST ÎNȚIAL.....	5
------------------	---

UNITATEA 1

Pământul, ca planetă – sinteză	8
Pământul – corp cosmic.....	10
Reprezentarea suprafeței Pământului	14
Harta geografică	16
Globul și harta	18
Reprezentarea orizontului local	20

UNITATEA 2

Relieful Pământului – sinteză	22
Relieful – caracteristici generale	24
Forme majore ale reliefului terestru	26
Bazine oceanice și continente	28
Țărmurile: golfuri, insule și peninsule	30
Relieful major al continentelor și al bazinelor oceanice.....	32
Relieful orizontului local. Reprezentarea elementelor reliefului din orizontul local	34

UNITATEA 3

Atmosfera – caracteristici generale	36
Temperatura aerului și precipitațiile.....	40
Presiunea aerului și vânturile	42
Zonele climatice ale globului.....	44
Fenomene climatice deosebite	46
Vremea și clima orizontului local și apropiat.....	48

UNITATEA 4

Hidrosfera – caracteristici generale	50
Mările și oceanele.....	54
Bazinul Mării Mediterane.....	57
Râurile și lacurile	58
Ghețarii.....	60
Elemente de hidrografie a orizontului local	62

UNITATEA 5

Biosfera – sinteză	64
Biosfera – fișă de lucru	68
Biosfera – test.....	70
Pedosfera – sinteză	72
Pedosfera – fișă de lucru	74
Pedosfera – test.....	76

UNITATEA 6

Noțiuni de geografie a populației – sinteză.....	78
Noțiuni de geografie a populației – fișă de lucru	80
Noțiuni de geografie a populației – test de evaluare secvențială	82

UNITATEA 7

Resursele naturale și activitățile economice – sinteză.....	84
Resursele naturale – caracterizare generală	86
Agricultura	88
Industria.....	90
Căile de comunicație.....	92
Transporturile și comerțul, aspecte generale.....	94
Turismul	96
Activități economice în localitatea natală și orizontul apropiat	98
Efectele activităților umane asupra mediului	100
Planeta, în transformare.....	102
Test sumativ.....	104
Mic dicționar de termeni și expresii.....	108

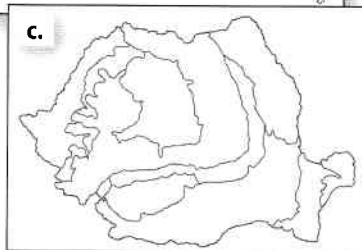
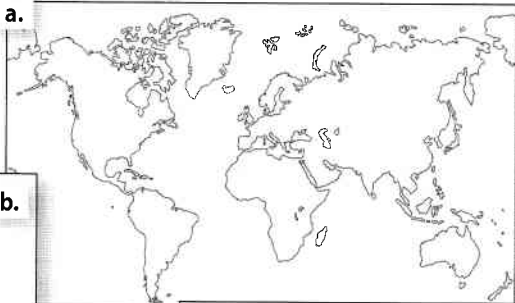
I. 1 Pe hărțile de mai jos, marcați prin colorare sau hașurare, spațiul în care trăiți, de la scara cea mai mică la scara cea mai mare: continentul, țara, unitatea de relief în care se află localitatea voastră.

2 Precizați numele:

a. continentului:

b. țării:

c. unității de relief:

II. 1 Încercuiți litera corespunzătoare răspunsului corect:

1 Pe hărți, regiunile de câmpie sunt reprezentate de culoarea:

- a.** albastră; **b.** galbenă; **c.** verde; **d.** maro.

2 România este străbătută prin partea sudică de paralela de:

- a.** 45° lat. N; **b.** 55° lat. N; **c.** 40° lat. N; **d.** 45° lat. S.

3 Cele mai mari densități de populație se înregistrează în:

- a.** Podișul Dobrogei; **b.** Subcarpații Moldovei;
c. Câmpia Română; **d.** Dealurile de Vest.

4 Are origini foarte vechi, fiind întemeiat de greci, în Antichitate, orașul:

- a.** București; **b.** Constanța; **c.** Cluj-Napoca; **d.** Alba Iulia.

5 Cel mai extins relief carstic și cele mai numeroase peșteri din țara noastră se găsesc în munții:

- a.** Făgăraș; **b.** Bucegi; **c.** Rodnei; **d.** Apuseni.

6 În câmpiile din România, ca și în cele din partea estică a Europei, vegetația este formată din:

- a.** păduri de conifere; **b.** tundră;
c. stepă și silvostepă; **d.** pășuni alpine.

7 Continentele Europa și Asia sunt separate de munții:

- a.** Alpi; **b.** Carpați; **c.** Pirinei; **d.** Ural.

8 Comisia Europeană și alte instituții ale UE își au sediul în orașul:

- a.** Berlin; **b.** Bruxelles; **c.** Londra; **d.** Paris.

9 După aderarea Croației în 2013, numărul statelor membre ale UE a crescut, fiind în prezent de:

- a.** 27; **b.** 38; **c.** 28; **d.** 20.

10 În Sistemul Solar, planeta noastră este situată între planetele:

a. Marte și Jupiter; b. Venus și Marte; c. Mercur și Venus; d. Venus și Jupiter.

III. Completați textul următor cu informații corecte.

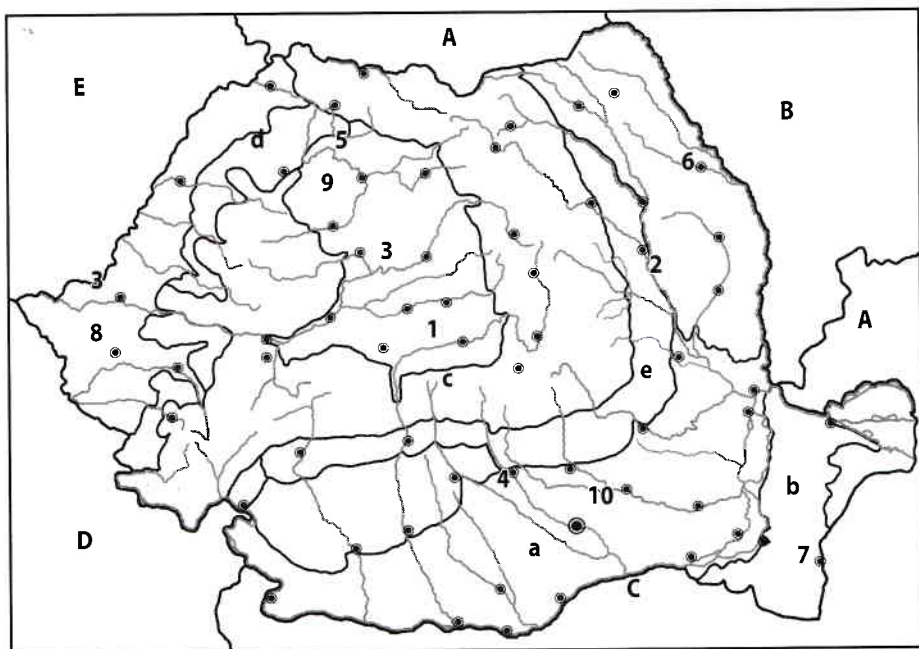
Continutul nostru este situat, față de Ecuator, în emisfera Una dintre mările continentului, la care are ieșire și țara noastră, este De aici, România exploatează resurse importante de Prin România curge al doilea fluviu ca mărime din Europa, numit

Înainte de vărsare, se desparte în brațe, formând

Cea mai mare altitudine din România, 2.544 m, este în Vârful din munții

Orașul cu cel mai mare număr de locuitori din țara noastră este și se află situat în unitatea de relief numită

IV. Analizați cu atenție harta României și răspundeți corect cerințelor de mai jos.

1 Scrieți pe hartă punctele cardinale și intercardinale.

2 Precizați:

– numele țărilor vecine cu România, marcate cu: A B

C D E

– numele unităților de relief marcate pe hartă cu literele: a b

c d e

– numele râurilor marcate cu numerele: 1 2 3

4 5

– numele orașelor marcate cu numerele: 6 7 8

9 10

V. În lista de mai jos sunt enumerate aspecte care caracterizează diferite unități de relief din România.

a - relief vulcanic, **b** - resurse de aur și argint, **c** - livezi și podgorii, **d** - lacuri glaciare, **e** - solurile cele mai fertile, **f** - s-au format prin încrețirea scoarței terestre, **g** - culturi de cereale, **h** - resurse de sare, exploatată în saline, **i** - populație numeroasă.

Alegeți aspectele caracteristice fiecărei categorii de relief și scrieți în tabel litera corespunzătoare.

Unități geografice	Aspecte caracteristice
Câmpiile	
Dealurile și podișurile	
Carpații	

VI. România și țările vecine au multe trăsături și elemente geografice comune. Unele dintre acestea sunt enumerate mai jos.

Scrieți în spațiile libere care sunt țările vecine care au în comun cu țara noastră aspectul precizat.

- Munții Carpați.....
- Dunărea
- Marea Neagră.....
- Clima temperat-continentală.....
- Religia ortodoxă.....
- Membre ale Uniunii Europene.....

VII. Analizați cu atenție tabelul de mai jos. El cuprinde temperatura medie anuală și cantitatea anuală de precipitații la două stații meteo din România, una situată la 2.500 m altitudine, iar alta la 90 m.

Precizați în ce formă de relief este situată fiecare stație și explicați răspunsul dat.

- Stația **A** se este situată într-o zonă de, pentru că
- Stația **B** se este situată într-o zonă de, pentru că

Stația	temperatura medie anuală	cantitatea anuală de precipitații
A	- 2 °C	1.347 mm
B	10 °C	553 mm

Observați imaginea de mai jos. Ea se asociază cu una dintre stațiile meteo. Cu care? Explicați de ce! Imaginea se asociază cu stația:

Explicația:.....
.....
.....
.....
.....

1 PĂMÂNTUL, CA PLANETĂ - SINTEZĂ

Pământul este o planetă de mărime medie, situată în **Sistemul Solar**, la o distanță de 150 de milioane km față de **Soare**.

Sistemul Solar cuprinde mai multe corpuri cerești, de mărimi diferite, care gravitează în jurul unei stele (Soarele): *planete, sateliții acestora, planete pitice, asteroizi, comete și praf cosmic*.

Soarele este una dintre cele 100 de miliarde de stele ale galaxiei noastre, numită **Calea Lactee**, iar aceasta este una dintre miliardele de galaxii ale Universului. **Universul**, ale cărui limite în spațiu și în timp nu le cunoaștem, este tot ceea există.

O stea este un corp cosmic de dimensiuni mari, alcătuit din gaze, cu lumină proprie și temperaturi foarte ridicate.

Deși este o stea de mărime medie, Soarele are un volum de 1.300.000 de ori mai mare decât volumul Pământului. Reacțiile nucleare din interiorul Soarelui sunt sursa căldurii și luminii întregului Sistem Solar.

Celelalte corpuri cerești din Sistemul Solar sunt mult mai mici și sunt lipsite de lumină proprie. Dintre acestea, cele mai mari sunt planetele.

În jurul planetei noastre gravitează, de la vest spre est, un **satelit natural** – **Luna**. Din cauza schimbării poziției față de Soare și de Pământul, în fiecare noapte vedem, de pe Pământ, o altă înfățișare a Lunii (adică o altă porțiune luminată a ei – **fazele Lunii**). Atracția gravitațională a Lunii produce la suprafața oceanelor **mareea**, compusă din flux și reflux.

Caracteristicile de corp cosmic ale Pământului (forma, mișcările, magnetismul și gravitația) au urmări foarte importante în viața noastră de zi cu zi.

Magnetismul terestru ne protejează de vântul solar, ne permite orientarea cu ajutorul busolei, ghidează păsările în timpul migrațiilor. **Gravitația** menține toate obiectele pe suprafața terestră.

Pământul are o formă sferică, puțin turtită la poli și bombată la Ecuator din cauza rotirii în jurul axei proprii. Principala consecință a formei sferice este scăderea temperaturii de la Ecuator spre cei doi poli.

Pământul desfășoară, în același timp, două mișcări: mișcarea de rotație și mișcarea de revoluție.

Mișcarea de rotație se realizează în jurul propriei axe, de la vest la est și durează 24 de ore (o zi). Axa de rotație nu are o poziție verticală, ci este înclinată spre est. Urmările acestei mișcări sunt:

- alternanța zi/noapte;
- modificarea orei pe glob;
- variația temperaturii de la zi la noapte;
- apariția forței centrifuge, care determină ușoara aplatizare a planetei (turtirea la poli și bombarea la Ecuator);

Mișcarea de revoluție este mișcarea în jurul Soarelui, de la vest spre est, pe o orbită în formă de elipsă; durează 365 de zile și 6 ore. Din cauza acestei mișcări și a faptului că axa de rotație este permanent înclinată, se formează anotimpurile, iar durata zilei și a nopții se modifică de-a lungul anului.

Pentru orientarea pe glob, folosim **punctele cardinale** (nordul și sudul fiind indicate de capetele axei de rotație), o rețea de linii imaginare – **paralelele** și **meridianele** – și un sistem de coordonate geografice – **latitudinea** și **longitudinea**.

Polii geografici sunt două puncte imaginare situate în capetele axei de rotație, la 90° de Ecuator.

Ecuatorul este un cerc imaginar, trasat la jumătatea distanței dintre poli, perpendicular pe axa de rotație a Pământului. Are latitudinea de 0° și de la el, spre nord și spre sud, sunt trasate cercuri imaginare numite **paralele**. **Meridianele** sunt liniile trasate perpendicular pe paralele, de la un pol la altul.

Latitudinea ne arată poziția unui punct față de Ecuator, măsurată în grade, minute, secunde. Se determină cu ajutorul paralelelor.

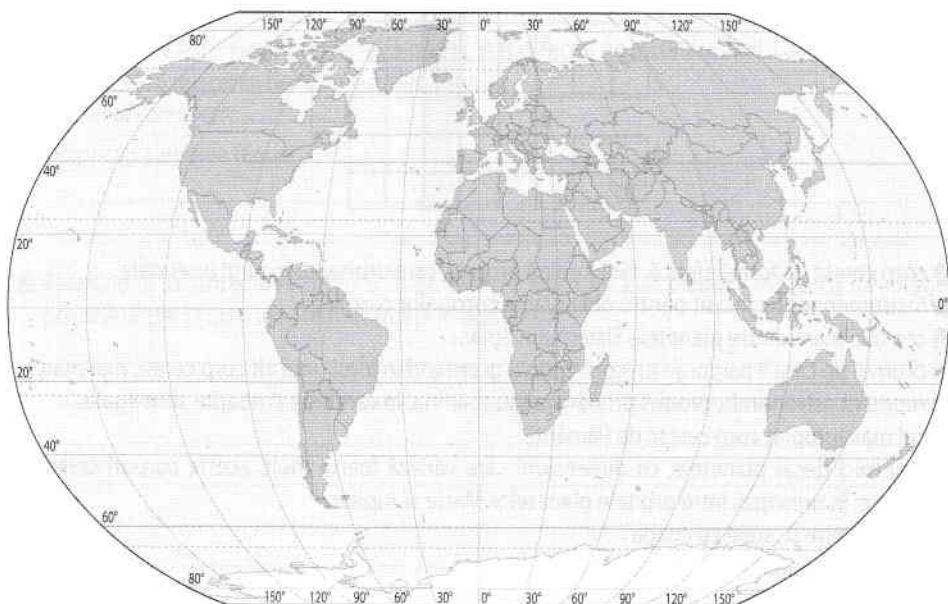
Longitudinea ne arată poziția unui punct față de Meridianul 0° (Meridianul Greenwich). Se determină cu ajutorul meridianelor.

Hărta și globul geografic sunt principalele reprezentări ale suprafeței Pământului. Dezvoltarea tehnologiei și a zborurilor spațiale ne permite astăzi accesul la imagini mult mai precise ale suprafeței terestre, obținute cu ajutorul sateliților artificiali.

Harta este o reprezentare grafică (un desen) în plan a suprafeței Pământului sau a unei porțiuni a acesteia, după ce a fost micșorată. **Globul geografic** este reprezentarea cea mai precisă a Pământului, pentru că, fiind tridimensional, redă și forma planetei. Ambele folosesc semne și culori convenționale pentru a reprezenta elementele din realitate. Raportul care arată de câte au fost micșorate dimensiunile reale se numește **scară** de proporție.

Hărțile diferă în funcție de scara lor (la planiglob până la plan) și de conținut (hărți generale sau hărți tematice – climatică, politică etc.)

Pentru a reprezenta formele de relief, sunt trasate curbe de nivel, adică linii șerpuite care unesc toate punctele care au aceeași altitudine.

I. Incercuiți litera corespunzătoare răspunsului corect:

① Raza medie a Pământului măsoară:

- a. 671 km; b. 6.371 km; c. 3.671 km; d. 6.900 km.

② Corpurile cerești alcătuite din cap și coadă, care gravitează în jurul Soarelui pe orbite foarte alungite, se numesc:

- a. comete; b. meteoriți; c. asteroizi; d. sateliți.

③ Cel mai aproape de Soare este situată planeta:

- a. Terra; b. Venus; c. Saturn; d. Jupiter.

④ La echinocțiu, ziua și noaptea sunt egale, pentru că razele solare cad perpendicular pe:

- a. Tropicul Racului; b. Cercul Polar de Nord;
c. Tropicul Capricornului; d. Ecuator.

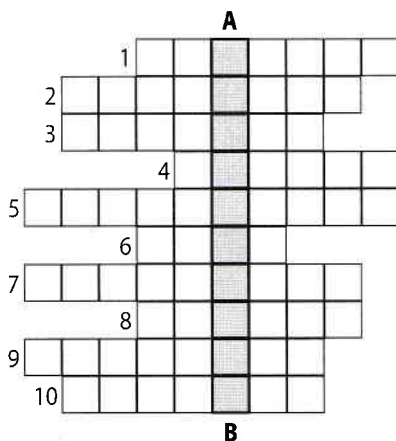
⑤ Pe Pământ, cel mai frig este la poli din cauza:

- a. mișcării de rotație; b. mișcării de revoluție;
c. formei sferice a planetei; d. gravitației terestre.

⑥ „Stelele căzătoare” sunt de fapt:

- a. comete; b. meteoriți; c. planete; d. sateliți.

II. Completați spațiile orizontale cu răspunsurile corecte și veți obține pe verticala **A-B** denumirea științei care se ocupă cu studiul corpurilor cerești.

- ① corp ceresc de formă sferică, fără lumină proprie, care orbitează în jurul unei stele.
- ② instrument optic folosit pentru observarea corpurilor cosmice.
- ③ cea mai mare dintre planetele Sistemului Solar.
- ④ drumul pe care îl parcurge un corp ceresc, gravitând în jurul unui alt corp ceresc mai mare.
- ⑤ moment astronomic, produs primăvara sau toamna, în care ziua și noaptea sunt egale.
- ⑥ cel mai apropiat corp ceresc de Pământ.
- ⑦ mai mici decât planetele, cu dimensiuni care variază foarte mult, aceste corpuri cerești se găsesc, în principal, între orbitele planetelor Marte și Jupiter.
- ⑧ sunt numite și „stele cu coadă”.
- ⑨ Luna este un astfel de corp ceresc (plural).
- ⑩ tot ceea ce există, ale cărui margini nu le cunoaștem.

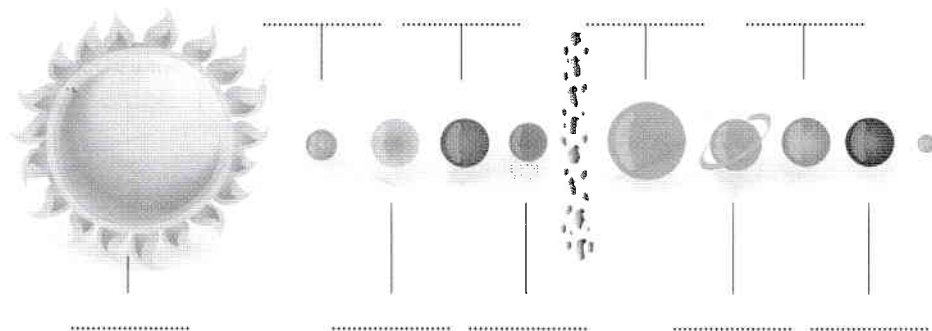

III. 1 Lista următoare cuprinde denumiri de corpuri cerești. Selectați (prin subliniere sau încercuire) termenii care se referă la corpurile cerești care alcătuiesc Sistemul Solar.

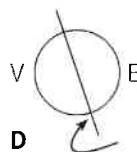
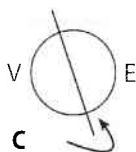
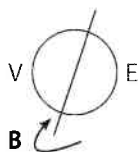
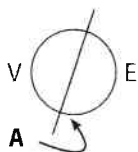
planetă, stea, centura de asteroizi, planetă pitică, gaură-neagră, cometă, satelit, meteorit, praf cosmic, pulsar

2 Desenul de mai jos reprezintă cele mai importante componente ale Sistemului Solar, așezate în ordinea față de Soare.

- scrieți în spațiile punctate numele fiecărui corp ceresc reprezentat de figură.
- indicați, scriind pe desen: o planetă interioară (telurică), o planetă exterioară (gazoasă), centura de asteroizi, o planetă pitică, o stea.

IV. Analizați cu atenție cele patru desene.

1 Precizați care este desenul care redă corect atât direcția de înclinare axei, cât și sensul în care se realizează mișcarea de rotație a Pământului.

Desenul corect este

Explicați alegerea făcută

2 Răspundeți la întrebarea „Cum ar fi pe Pământ dacă nu s-ar produce mișcarea de rotație?”, precizând trei urmări ale acestei situații imaginare.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....